

Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs	
Viktor Öberg		OP SA 13-16	
Handledare			
		Antal ord: 11682	
Gunilla Eriksson	Beteckning	Kurskod	
		10P303	
BIDDLE, THE AFGHAN MODEL OCH REBELLERNAS SKICKLIGHET I OPERATION UNIFIED PROTECTOR.			
<u>ABSTRACT:</u>			
<p>The 2001 campaign in Afghanistan where precision airpower and special operation forces alongside indigenous allies were used to topple the Talibans has brought debaters to argue whether it was a revolution of warfare or a fluke. Stephen Biddle has argued that this <i>Afghan Model</i> is deeply dependent on the indigenous ally being at least as skilled as its enemy.</p> <p>Ten years later, a similar concept was used in Libya to overthrow the Gaddafi-regime. This paper examines and compares the skill of the rebels and the regime forces fighting on the ground in Libya, in order to test Biddle's Afghan Model theory. Hence, the purpose for this study is to broaden the understanding as to when and how often the Afghan Model may be used.</p> <p>Initially, rebels demonstrated low levels of tactical skill in comparison to regime forces. However, rebels gradually improved their skills and by the end of the fighting, months later the skill gap had been reduced considerably. Without drawing a definite conclusion, the analysis indicates, that skill of the indigenous ally in order for the Afghan Model to work is of importance, however not to the same degree as presented by Biddle.</p>			
<u>Nyckelord:</u>			
Operation Unified Protector, Biddle, The Afghan Model, Rebell, Framgång, Skicklighet			

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	3
1.1 TIDIGARE FORSKNING	3
1.2 PROBLEMFÖRMULERING	5
1.3 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR.....	5
1.4 AVGRÄNSNINGAR	6
1.5 DISPOSITION	6
2. TEORI	7
2.1 MILITÄR FÖRMÅGA	7
2.2 OLIKA SYNSÄTT PÅ MILITÄR FÖRMÅGA.....	8
2.2.1 Numerärt övertag	8
2.2.2 Teknologi.....	8
2.2.3 Truppanvändning.....	9
2.3 DET MODERNA SYSTEMET	10
2.4 THE AFGHAN MODEL	11
2.5 KRITIK MOT TEORIN	12
2.6 SAMMANFATTNING AV TEORIN	13
3. METOD	13
3.1 FALLSTUDIEDESIGN	13
3.2 KVALITATIV TEXTANALYS	14
3.3 OPERATIONALISERING	15
3.3.1 Forskningsfrågor	15
3.3.2 Indikatorer	15
3.4 VALIDITET OCH RELIABILITET	17
3.5 MATERIAL OCH KÄLLKRITIK	17
4. ANALYS	18
4.1 BAKGRUND TILL STRIDIGHETERNA I LIBYEN.....	18
4.2 REBELLERNAS SKICKLIGHET	19
4.2.1 Skydd och skyl	19
4.2.2 Spridning och manövrering i små enheter.....	20
4.2.3 Nedhållande eld.....	20
4.2.4 Kombinerade vapen.....	21
4.3 REGIMSTYRKORNAS SKICKLIGHET	21
4.3.1 Skydd och skyl	22
4.3.2 Spridning och manövrering i små enheter.....	22
4.3.3 Nedhållande eld.....	23
4.3.4 Kombinerade vapen.....	23
4.4 JÄMFÖRELSE MELLAN REBELLER OCH REGIMSTYRKOR.....	24
5. AVSLUTNING	25
5.1 SVAR PÅ FRÅGESTÄLLNINGAR.....	25
5.2 RESULTATDISKUSSION	26
5.3 REFLEKTION.....	27
5.4 FÖRSLAG TILL FORTSATT FORSKNING.....	27
LITTERATUR OCH REFERENSFÖRTECKNING	29
LITTERATUR.....	29
RAPPORTER, ARTIKLAR OCH ANDRA KÄLLOR	30
ELEKTRONISKA KÄLLOR.....	30
BILAGA 1.....	34

1. Inledning

1.1 Tidigare forskning

”Where we enjoy local allies with the needed skills and motivation, we can expect the Afghan Model to work, and we should use it. But we will not always be so lucky.”¹

- Stephen Biddle

Efter den inledande fasen av insatsen i Afghanistan 2001 då afghanska Northern Alliance, amerikanska och brittiska specialförband (SOF) och flyg med precisionsvapen tillsammans slog ut de afghanska talibanerna och Al Qaida som stod för motståndet väcktes tanken om ett nytt koncept av krigföring.² Insatsens slagkraft förvånade många och det har efter detta uppstått en debatt kring huruvida det var en revolution av krigföring eller en ren lyckoträff.

Stephen Biddle väljer att kalla konceptet för *The Afghan Model* som består av egna SOF, en lokal allierad styrka och kraftfulla precisionsvapen.³ Biddle anser att konceptet fungerade mycket tack vare lokala omständigheter och att det varken var en revolution eller en lyckoträff, utan snarare en förlängning på en klassisk 1900-tals konflikt om än ena sidan nyttjade kraftfulla precisionsvapen.⁴ Han förklarar vidare att konceptets användbarhet bör beaktas med försiktighet, då det är starkt beroende av att den allierade styrkan som verkar vid sidan av SOF och flygstridskrafter ska vara lika skicklig som motståndaren.⁵

Det råder dock oenighet om hur användbar *The Afghan Model* är i andra fall. Richard Andres, Craig Wills och Thomas Griffith argumenterar för att modellen har ett brett spektrum av användbarhet. De menar att skicklighet och motivation hos de allierade trupperna gentemot fienden är viktigt men att det snarare är skicklighet och motivation gentemot uppgiften som spelar störst roll.⁶ Även om inhemska trupper saknar militär träning kan de tillsammans med flygstridskrafter och SOF forma en kraftfull kombination. Således kan flygstridskrafterna väga upp för bristande skicklighet hos den allierade styrkan. Med andra ord har dagens moderna teknologi revolutionerat förutsättningarna för krigföring.⁷

¹ Biddle, Stephen. Afghanistan and the Future of Warfare: Implications for Army and Defence Policy. U.S. Army War College: *Strategic Studies Institute*. 2002. ISBN. 1-58487-107-5, s viii.

² Andres, Richard B, Wills, Craig, Griffith Jr, Thomas E, Winning with Allies: The Strategic Value of the Afghan Model. *International Security*, Vol. 30, No. 3 (2005/2006): 124-160, s 127.

³ Biddle, Afghanistan and the Future of Warfare, s vii-viii.

⁴ Ibid, s vii.

⁵ Biddle, Stephen. Allies, Airpower and Modern Warfare: The Afghan Model in Afghanistan and Iraq. *International Security*, Vol. 30, No. 3 (2005/2006): 161-176, s 164

⁶ Andres et al. Winning with Allies, s 145.

⁷ Ibid, s 158-160. För liknande synsätt, se. Warden III, John A. Employing Air Power in the Twenty-First Century. I *The Future of Air Power in the Aftermath of the Gulf War*. Schultz Jr, Richard H. Pfaltzgraff Jr, Robert L (red). 57-83. Alabama: Air University Press, Maxwell Air Force Base, 1992.

Biddle menar att teknik inte kan kompensera för en bristande grad av skicklighet hos en inhemsk styrka. Effekt kan endast nås då synergistisk interaktion mellan flyg och marktrupp uppnås. Då marktrupper kan nyttja den verkan som flyget givit kommer precisionsvapen få förödande konsekvenser för motståndaren. Mark och flygstridskrafter är med andra ord kraftfulla tillsammans men är dåliga ersättare för varandra.⁸

Andres et al. argumenterar vidare för att den pessimism som framhållits avseende modellen är malplacerad. Händelserna i Afghanistan demonstrerade låga kostnader och andra fördelar med modellen jämfört med då större konventionella marktrupper sätts in.⁹ Operationen i Afghanistan lyckades inte tack vare någon specifik taktik eller teknologi, utan snarare tack vare synergi av förmågor som gjorde kampanjen till en revolution av krigföring.¹⁰ De argumenterar för att modellens användbarhet bör betänkas på såväl taktisk som strategisk nivå. Om målet är att invadera och erövra ett välförsvarat land med en modern militär är modellens chans att lyckas liten. Är målet istället att avsätta en regim som fallet i Irak, borde den fungera väl.¹¹

Som svar till Andres et al. fortsätter Biddle att förespråka vikten av skicklighet och motivation hos den inhemska allierade styrkan. Han menar att bredden av oenighet har minskat men att det än dock finns stora kritiska skiljaktigheter debattörerna sinsemellan.¹² Hjärtat av The Afghan Model är enligt Biddle förmågan att ta försvarad terräng. För att ta terräng krävs antingen att den som anfaller kan nyttja skydd, skyl och understöd för att undkomma exponering för fienden, alternativt att försvararen slås mot preemptivt. Varav den förstnämnda är en uppgift som kräver hög grad av skicklighet.¹³

Andres et al. menar att flygstridskrafter kan förbestämma framgång genom att i förebyggande syfte slå mot fiendens reserver, vilket alla försvarare är beroende av. Således försvagas fiendens försvar och anfall på djupet kan överkomma en taktisk brist hos den inhemska styrkan.¹⁴ Biddle håller till viss del med, men om den som anfaller än dock inte kan framrycka under eld från motståndaren kan försvararen lätt stoppa anfallet och har inte behov av förstärkning, vilket gör det förebyggande anfallet på djupet irrelevant.¹⁵ Med andra ord är ett flyganfall effektivt i kombination med en skicklig styrka på marken men är ingen bra ersättare för mindre skickliga allierade.¹⁶

⁸ Biddle, *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 174-175. För liknande synsätt se. Biddle, Stephen. Hinkle, Wade. Fischerkeller, Michael P. Skill and technology in modern warfare. *Joint Force Quarterly*. (1999): 18-27.

⁹ Andres, et al. *Winning with Allies*, s 126-127.

¹⁰ *Ibid*, s 135.

¹¹ *Ibid*, s 159.

¹² Biddle. *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 161-162.

¹³ *Ibid*, s 165.

¹⁴ Andres, et al. *Winning with Allies*, s 135-140.

¹⁵ Biddle. *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 164-167.

¹⁶ *Ibid*, s 167.

Erica Borghard och Constantino Pischedda har utifrån Libyeninsatsen dragit slutsatser om vad som möjliggjorde en slutlig rebellseger. De analyserar insatsen utifrån båda delar av debatten om The Afghan Model och menar att flygets insatser i allra högsta grad bidrog till en rebellseger genom kontinuerlig nedbrytning av Gaddafis styrkor. Varken teknologi eller skicklighet gav ett konkret svar på vad som ledde till framgång utan de menar att många omständigheter specifika för Libyen spelade in.¹⁷

1.2 Problemformulering

Biddle argumenterar för att de tillfällen då The Afghan Model kan nå framgång är direkt beroende av att de allierade styrkor som samarbetar med SOF och flygstridskrafter är lika skickliga som sin motståndare. Biddle menar att hans teori stämmer in på operation Anaconda, stridigheterna vid Highway 4, Bai Beche och Argestan Bridge, vilka var olika fall av stridigheter i Afghanistan. Erfarenheter från Afghanistan visar att då allierade markstyrkor var lika skickliga som fienden kunde de ta terräng och vinna striden, trots numerärt underlägsna. När egna styrkor inte var lika skickliga som fienden kunde terräng inte tas, trots understöd från flygstridskrafter.¹⁸ För att nå en bredare förståelse för när The Afghan Model kan nå framgång är det intressant att analysera den i en annan kontext.

Operation Unified Protector (OUP) i Libyen var främst en insats med flygstridskrafter där det huvudsakliga målet var att skydda civilbefolkningen.¹⁹ Vid sidan av flygstridskrafter och mindre grupper av SOF verkade libyska rebeller med målet att störta Gaddafi, vilket påminner om insatsen i Afghanistan. I samband med OUP återkom Biddle till vikten av en skicklig allierad och menade att rebellerna saknade både kapacitet, organisation och utrustning för att vara en inhemsk allierad styrka till NATO och således kunna nå framgång.²⁰ Trots tillsynes dåliga förutsättningar lyckades rebellerna med hjälp av NATO störta regimen efter flertalet offensiver.

1.3 Syfte och frågeställningar

Då det finns skilda åsikter kring när The Afghan Model leder till framgång är det således av intresse att undersöka detta. Syftet med uppsatsen är att nå en bredare förståelse för när modellen kan leda till framgång. Undersökningen jämför rebellernas och regimstyrkornas skicklighet i OUP och prövar Biddles teori om att skicklighet hos den inhemska allierade behöver vara likvärdig motståndarens för att nå framgång. Uppsatsens huvudsakliga frågeställning är därmed:

¹⁷ Borghard, Erica D. och Pischedda, Constantino. Allies and Airpower in Libya. *Parameters* Vol. 42, No. 1 (2012): 63-74, s 69-70.

¹⁸ Biddle, Allies, Airpower and Modern Warfare. s 172

¹⁹ United Nations. Security Council Approves 'No-Fly Zone' over Libya, Authorizing 'All Necessary Measures' to Protect Civilians, by Vote of 10 in Favour with 5 Abstentions. 2011-03-17 United Nations. <http://www.un.org/press/en/2011/sc10200.doc.htm> (Hämtad 2016-05-09)

²⁰ Biddle, Stephen. The Libya Dilemma: The Limits of Airpower. The Washington Post. 2011-03-25. https://www.washingtonpost.com/opinions/the-libya-dilemma-the-limits-of-air-power/2011/03/25/AFfTVUYB_story.html. (Hämtad 2016-04-03)

Behöver den inhemska allierade ha likvärdig grad av skicklighet relativt fienden för att The Afghan Model ska nå framgång?

För att svara på den huvudsakliga frågeställningen har två forskningsfrågor tagits fram.

- Hur skickliga var rebellerna i jämförelse med regimstyrkorna?
- Hur förändrades rebellernas skicklighet i jämförelse med regimstyrkornas efterhand?²¹

1.4 Avgränsningar

The Afghan Model kan analyseras ur flera perspektiv. Uppsatsen ämnar enbart pröva om skicklighet är av den vikt som Biddle påstår och rebellerna jämförs därför med regimstyrkorna på taktisk nivå. Biddle menar att modellens förmåga främst ligger i att ta terräng, vilket är en taktisk uppgift. Biddle har även själv analyserat flertalet taktiska operationer ur de inledande faserna av Operation Enduring Freedom, och därmed möjliggörs en analys på samma nivå.

Uppsatsen kommer dessutom vara tidsmässigt avgränsad till händelser som inträffar mellan det att protester utbryter i Libyen den 15 februari 2011 till mitten av augusti samma år. Därefter ansågs regimstyrkorna vara såpass försvagade att de inte utgjorde ett hot mot rebellerna, vilket föranleder avgränsningen.²²

De marina delarna som deltog i insatsen kommer uteslutas eftersom de inte är intressanta för jämförelsen.

Som beskrivet ovan menar Biddle också att motivation hos den inhemska allierade gentemot fienden är av stor vikt. Motivation utesluts dock i uppsatsen då Biddle inte beskriver vad som menas med motivation, samt av tids- och utrymmesmässiga skäl. Hur stora numerärer rebellerna respektive regimstyrkorna bestod av utesluts också. Trots en medvetenhet av dess eventuella betydelse för utgången anses det inte påverka skickligheten.

1.5 Disposition

Det första kapitlet inleds med tidigare forskning om The Afghan Model, för att sedan presentera forskningsproblemet, uppsatsens syfte, och de frågor som uppsatsen ämnar besvara. Det första kapitlet avslutas med att beskriva hur uppsatsen avgränsas. Det andra kapitlet introducerar läsaren till uppsatsen teori, genom att först beskriva militär förmåga och tre olika synsätt på militär förmåga, för att sedan leda in på Biddles teori om det moderna systemet och The Afghan Model. I det tredje kapitlet beskrivs den valda metoden, hur operationaliseringen gått till, vilket material som använts samt källkritik mot det valda

²¹ Hur forskningsfrågorna omsätts beskrivs i 3.3 Operationalisering.

²² Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening; Combat and capability: military trends since 9/11; The war in Afghanistan. *The Military Balance 2012* Vol. 112:1. (2012), s 13

materialiet. I fjärde kapitlet redovisas analysen samt de resultat som analysen givit. I det femte och avslutande kapitlet diskuteras resultatet och de slutsatser som dragits. Vilket kopplas till uppsatsens frågeställningar, forskningsproblem, forskningsläget som uppsatsen utgick ifrån och syfte. Slutligen delges en reflektion över vald metod, teori och material samt förslag till fortsatt forskning.

2. Teori

Biddles synsätt på The Afghan Model har en tydlig koppling till tre begrepp; *militär förmåga*, *framgång* och *skicklighet*, vilka grundar sig i teorin om det *moderna systemet*. Inledningsvis presenteras därför vad som menas med militär förmåga. Därefter beskrivs existerande synsätt om vad som kan förklara militär förmåga. Följt av Biddles teori om det moderna systemet och The Afghan Model, hur framgång tolkas samt vad som indikerar skicklighet.

2.1 Militär förmåga

I *Military Power* presenterar Biddle teorin om det moderna systemet där användandet av en aktörs egna trupper är den huvudsakliga avgörande faktorn för framgång i krig.²³ Han koncentrerar sin analys på medel-högintensiva konflikter och prövar sin teori på Operation Michael, Operation Goodwood och Operation Desert Storm.

Militär förmåga kan ha olika betydelse för olika aktörer beroende på vad som vägs in i begreppet. Militärt svaga men beslutsamma stater kan segra över militärt starka stater. Utfall i krig är således inte ett resultat av militärmakt i sig självt. Militära styrkor ställs inför flertalet olika uppgifter, allt ifrån att försvara terräng, till upprorsbekämpning eller påtvingande av sanktioner. Färdighet för en eller flera uppgifter innebär inte nödvändigtvis rätt typ av färdighet för alla uppgifter. En styrka som försvarar nationellt territorium är inte en självklar styrka för en fredsbevarande insats.²⁴ Biddle skriver vidare såhär om militär förmåga;

If capability is the ability to succeed at an assigned mission, different states will thus assess capability very differently for the same forces-no single, undifferentiated concept of 'military capability' can apply to all conflicts.²⁵

För olika uppdrag och olika aktörer kan *framgång* därför definieras olika. En aktör kan värdera få förluster och ett kort krig medan en annan är beredd att byta ut flera förluster och ett långt krig mot att återta förlorad terräng.²⁶ Utifrån citatet tolkas *militär förmåga* som förmågan att nå framgång i ett utpekad uppdrag.²⁷

²³ Biddle, Stephen. *Military Power Explaining Victory and Defeat in Modern Battle*. 5. uppl. Princeton. Princeton University Press, 2006. E-bok, s 28.

²⁴ Biddle. *Military Power*, s. 6-7.

²⁵ Ibid, s. 6-7.

²⁶ Ibid, s. 6-7.

²⁷ Uppsatsen använder vidare denna tolkning av militär förmåga.

2.2 Olika synsätt på militär förmåga

Debatten kring vad som förklarar militär förmåga faller i stort in i tre kategorier: numerärt övertag, teknologi och truppenvändning, vilka nedan presenteras kortfattat.²⁸

2.2.1 Numerärt övertag

Napoleon sa ”God is on the side of the big battalions”²⁹ vilket väl summerar det numerära övertaget som förklaring av militär förmåga. Förespråkare för detta synsätt menar att stater med större population, större ekonomier och större militärmakter kommer segra. En uppfattning som underbyggs med tron om att ekonomisk styrka är en nödvändig förutsättning för militär förmåga. De flesta som argumenterar för numerärt övertag hävdar att det är den enda faktorn som avgör militär förmåga, vissa med mer bidragande förklaringar än andra. Exempelvis menar Basil Liddel Hart att truppens densitet spelar roll snarare än truppens storlek: ”the higher the ’force-to-space’ ratio, the greater the defender’s relative advantage, and vice versa.”³⁰ Alltså att trupper med låg densitet skapar luckor där en attack lätt kan bryta igenom. En annan vanligt uppfattning är enkla tumregler som beskriver attack kontra försvar. Bland annat att anfall kräver ett 3:1 eller 1,5:1 övertag för att lyckas. Sammanfattningsvis bygger uppfattningen om det numerära övertaget på att; desto mer A är överlägset B, desto större är dess relativa militära förmåga.³¹

2.2.2 Teknologi

Teknologi som förklaring till militär förmåga faller i stort i två kategorier, systemisk och dyadisk³². Det systemiska synsättet menar att teknologisk utveckling förändrar förhållandet mellan attack och försvar. Innan 1914 spelade det mindre roll hur en stat var beväpnad, kulsprutan gjorde ändå attack i princip omöjlig. När stridsvagnen förändrade balansen till fördel för offensiven, spelade staters specifika fäste mindre roll än deras val till offensiv eller inte, då det var en era av attack. För teoretiker som stödjer den systemiska synen är teknologins huvudsakliga effekt inte att stärka stat A relativt stat B, utan att stärka offensiv kontra defensiv och vice versa, oavsett vem som attackerar eller försvarar. Om teknologin gynnar försvar, förlorar A om de attackerar B, men B förlorar likväl om de attackerar A.³³

Den andra uppfattningen menar att teknologins effekter i huvudsak är dyadiska och inte systemiska. Om A innehar ett teknologiskt övertag gentemot B, vinner A oavsett om de attackerar eller försvarar. Modeller som är dyadiska kombinerar teknologi med en tydlig roll även för numerärt övertag, ofta med koppling till Lanchesters teori. Lanchester föreslog 1916 en enkel modell, bestående av ekvationer som skulle förutse utfallet i luftstrid. Lanchesters modell beaktar både numerärt övertag och teknologi, där det numerära övertaget dock är av större betydelse än teknologin.

²⁸ Biddle. *Military Power*, s 14.

²⁹ Bartlett, John. *Familiar Quotations*. 10. Uppl. Boston: Little Brown, 1919. Biddle. *Military Power*, s 14.

³⁰ Liddel Hart, Basil. The Ratio of Troops to Space. *Military Review* 40. Biddle. *Military Power*, s 14.

³¹ Biddle. *Military Power*, s 15.

³² För vidare läsning om de två synsätten, se Biddle. *Military Power*, s 15-17.

³³ Biddle. *Military Power*, s 15-16.

Biddle menar att de modeller som beskriver militär förmåga som en funktion av såväl systemisk som dyadisk teknologi saknar empiriska tester, främst då modellerna är för komplicerade för att testas eftersom de ofta använder över 1000 variabler.³⁴

2.2.3 Truppanvändning

Det kan verka självklart att användningen av militära trupper påverkar utfall i krig. Beslutsfattare på olika nivåer tar ständigt ickemateriella faktorer som, taktik, doktriner, skicklighet och ledarskap i beaktning vid planering av uppdrag. Trots detta exkluderas truppanvändning i stor utsträckning i de flesta av de befintliga teorierna om militär förmåga. Biddle menar att andra teoretiker anser det vara för svårt att mäta och teoretisera truppanvändning. De modeller som finns fokuserar på fel saker och maskerar därav truppanvändningens betydelse. Trots en medvetenhet om att ickemateriella faktorer påverkar finns idag ingen modell för detta som bemötts av tillräcklig acceptans.³⁵

Martin van Creveld är en av de teoretiker som forskat på området. I sin bok *Fighting Power* görs en jämförelse av amerikanska och tyska trupper under andra världskriget. Creveld menar att varken numerärt övertag eller kvalitativt bättre materiel är det som beskriver den stora skillnaden mellan tyskarna och amerikanerna utan att tyskarna istället hade högre *fighting power*.³⁶

The latter rests on mental, intellectual, and organizational foundations; its manifestations, in one combination or another, are discipline and cohesion, morale and initiative, courage and toughness, the willingness to fight and the readiness, if necessary, to die.³⁷

Sammantaget är *fighting power* en kombination av flera mentala kvalitéer, vilka var avgörande för tyskarna som trots numerärt underlägsna fienden vann flertalet strider.³⁸ Med detta visar Creveld på betydelsen för mjukare värden, som *fighting power*, kopplat mot en stats militära förmåga.

Biddle menar att truppanvändning tros vara viktig men få analyser redogör för det på ett systematiskt sätt. Till skillnad mot teknologi och numerärt övertag finns inte mycket forskning kring truppanvändning som en förklaring till militär förmåga och därav tar Biddles teori om det moderna systemet avstamp i detta.³⁹

³⁴ Biddle. *Military Power*, s 16-17.

³⁵ Ibid, s 17-19.

³⁶ Van Creveld, Martin. *Fighting Power: German and U.S. Army Performance 1939-1945*. Westport: Greenwood Press. 1982, s 3-5.

³⁷ Van Creveld, *Fighting Power*, s 3.

³⁸ Ibid, s 4-5.

³⁹ Biddle. *Military Power*, s 19.

2.3 Det moderna systemet

Biddle argumenterar för att runt 1918 hade en process till följd av skyttegravskriget producerat nya metoder för hur kraftfulla vapen skulle överkommas. Fokus riktades mot att reducera exponering av egen trupp och möjliggöra framryckning samtidigt som fienden synliggörs. Det blev vändningen för den stagnation som hade uppstått i samband med kriget och definierade en standard för lyckade operationer efter 1918. Det resulterande moderna systemet är dock svårt att nyttja tillfullo, men resultatet av varierande truppenvändning som systemet i stort bygger på har haft en avgörande roll för framgång och nederlag i krig.⁴⁰

De huvudsakliga komponenterna i det moderna systemet är; skydd, skyl, spridning, manövrering i små enheter, nedhållande eld och kombinerade vapen. Dessa komponenter är av stor vikt oavsett om det gäller försvar eller attack. Skydd och skyl ger möjlighet till framryckning och hindrar fienden från att få synliga mål. Spridning och manövrering i små enheter möjliggör snabb framryckning och skapar förutsättning för att finna skydd och skyl i terrängen. Spridningen nekar också fienden att enkelt beskjuta flertalet soldater samtidigt och sänker sårbarheten hos en framryckande enhet. Nedhållande eld reducerar exponering genom att tvinga fienden till skydd. Kombinerade vapen sänker sårbarheten genom att integrera flera vapentyper med varierande styrkor och svagheter.⁴¹ Detta moderna system är komplext och kräver hög nivå av träning och skicklighet för att kunna utnyttjas tillfullo. Vilket enligt Biddle är en anledning till varför inte alla stater implementerat det.⁴²

Biddle menar vidare att principerna som arméer idag måste använda för att överleva är desamma som 1918.⁴³ Teknologi och numerärt övertag spelar roll, men är av mindre betydelse än vad som tidigare påstås. Deras roll är fortfarande idag bunden till truppenvändningens principer likt de som användes under kriget 1914-1918. Anledningen ligger i naturen av både teknologi och det moderna systemet. Det moderna systemet utnyttjar egenskaperna av teknologi vilka enligt Biddle har förändrats lite sedan 1918 och fortsätter att förändras långsamt vilket gör att effekterna av teknologisk utveckling dämpats med tiden. Aktörer som drar nytta av det moderna systemet påverkas i lägre utsträckning av ökande eldkraft, hastighet och precisa sensorer än de som inte utnyttjar systemet. Vilket innebär att behovet av det moderna systemet vuxit med åren. Teknologisk utveckling ökar sårbarheten för icke-användare av det moderna systemet betydligt snabbare än för användare av det moderna systemet, vilket skapar ett allt större gap av militär förmåga de båda emellan. Dagens vapen är såpass kraftfulla att exponerade styrkor enkelt slås ut av fienden. För att teknologi och numerärt övertag ska vara relevant krävs därför truppenvändning enligt det moderna systemet.⁴⁴

⁴⁰ Biddle. *Military Power*, s 28.

⁴¹ Ibid, s 35-37.

⁴² Ibid, s 51.

⁴³ Ibid, s 59.

⁴⁴ Ibid, s 52.

Skydd, skyl, spridning, manövrering i små enheter, nedhållande eld och kombinerade vapen är därmed nyckelaspekter för överlevnad i alla medel-högintensiva konflikter. Tidigare krävdes dessa tekniker endast inom några hundra till några tusen meter från fiendens frontlinjer. Bakom dessa linjer kunde trupper röra sig fritt i det öppna. Allteftersom vapenräckvidd har ökat, så har även djupet där det moderna systemet är nödvändigt ökat. På liknande sätt har kraftfullare och bättre vapen ökat behovet av skydd, skyl och spridning. Mer uppmärksamhet krävs mot nedhållande eld och högre grad av kombinerade vapen. Teknologi påverkar således truppanvändning, men dess effekter blir inte att revolutionera det moderna systemet. Snarare tvärtom, det kräver en mer komplett användning av det moderna systemets metoder.⁴⁵

2.4 The Afghan Model

The Afghan Model består som tidigare nämnt av en inhemsk allierad styrka, små grupper av specialförband (SOF) och flygstridskrafter. De inhemska allierade ersätter i stort en konventionell markstyrka och gör grovjobbet, medan SOF verkar vid sidan av dessa genom att inrikta de luftburna precisionsvapen som bidrar med den huvudsakliga eldkraften.⁴⁶

Vad Biddle anser om The Afghan Model bygger i stort sett på de teorier han tagit fram om det moderna systemet. Nyckeln till framgång oavsett tidigt 1900-tal eller idag är att kombinera kraftfulla precisionsvapen med skicklig manövrering på marken för att utnyttja de effekter precisionsvapnen givit och övermanna de överlevande fienderna.⁴⁷

Biddle menar att modellens förmåga ligger i att kunna ta försvarad terräng⁴⁸. Framgång enligt The Afghan Model definieras därav som; *Förmågan att ta försvarad terräng på kortast möjliga tid.*

För att övermanna en fiende som har anpassat sig till det moderna systemet och därmed vidtagit motåtgärder för kraftfulla luftangrepp krävs närstrid på marken. Biddle menar att den viktigaste förutsättningen för att The Afghan Model ska nå framgång är att de involverade markstyrkorna, oavsett våra egna eller inhemska allierade, behöver en kombination av skicklighet och motivation som är likvärdig fiendens.⁴⁹ Biddle beskriver också hur skicklighet definieras. ”By ’skill,’ I mean the ability to reduce exposure to hostile fire via a specific set of techniques I have described elsewhere as the ’modern system’ of force employment.”⁵⁰ Biddle åsyftar här förmågan att nyttja indikatorerna; skydd, skyl, spridning, manövrering i små enheter, nedhållande eld och kombinerade vapen.

⁴⁵ Biddle. *Military Power*, s 59.

⁴⁶ Biddle, *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 161.

⁴⁷ Biddle. *Afghanistan and the Future of Warfare*, s vii.

⁴⁸ Biddle, *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 165.

⁴⁹ Biddle, Stephen. *Special Forces and the Future of Warfare: Will SOF Predominate in 2020?* Opublicerat manuskript. Strategic Studies Insitute. U.S. War College. 2004, s 6.

⁵⁰ Biddle, *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 164.

Skicklighet i uppsatsen definieras således som; *förmågan att nyttja skydd, skyl, spridning, manövrering i små enheter, nedhållande eld och kombinerade vapen*. Vilka tillsammans blir indikatorer för skicklighet. Hur indikatorerna används i uppsatsen beskrivs vidare under 3.3 Operationalisering.

För att tydligare åskådliggöra hur The Afghan Model ser ut har en tabell tagits fram. I tabellen nedan syns vad som ingår i The Afghan Model, vilka uppgifter respektive enhet har samt vilka krav som enligt Biddle ställs för att modellen ska nå framgång.

Fig. 1. The Afghan Model

The Afghan Model			
	Flygstridskrafter	SOF	Inhemsk allierad
Uppgifter	Slår mot fiendens militära förband & möjliggör markoffensiv	Inriktar flygattacker & Tränar allierade styrkor	För striden på marken & tar terräng
Krav för att modellen ska nå framgång	Inget	Inget	Lika skicklig som fienden Lika motiverad som fienden

Som markerat i tabellen är det skicklighet hos den inhemska allierade som ska undersökas.

2.5 Kritik mot teorin

En del kritik har riktats mot *Military Power* och Biddles teorier om det moderna systemet. Elliot A. Cohen kritiserar boken på flera punkter. Bland annat hävdar Cohen att ett problem ligger i Biddles pessimism mot teknologi. Då Biddle jämför teknologin mellan två parter enbart efter åldern på deras respektive teknologiska plattformar missas dess faktiska teknologiska värde.⁵¹ Vidare riktas kritik mot bokens fokus på högintensiva landoperationer. Cohen menar att å ena sidan kan författaren välja sina avgränsningar, å andra sidan bör det beaktas att vissa delar då kan missas.⁵² Martin Van Creveld delar Cohens syn och menar vidare att boken i allt för stor utsträckning fokuserar på markstrid och i stort ignorerar luftmaktsanvändning, inte minst strategisk sådan.⁵³

Biddle har också mottagit kritik för hans syn på The Afghan Model och dess förmåga att nå framgång. Den huvudsakliga kritiken kommer ifrån Andres et al. som även presenteras i inledningen, vilka menar att Biddles argument om skicklighet hos marktrupperna gentemot fiendens är felriktad. Det är snarare de egna marktruppernas skicklighet relativt den uppgift som de ställs inför som spelar den avgörande rollen för modellens förmåga att nå framgång

⁵¹ Cohen, Elliot A. Stephen Biddle on Military Power. *Journal of Strategic Studies*. 28:3, 413-424. DOI: 10.1080/01402390500137259, s 419.

⁵² Cohen. Stephen Biddle on Military Powe, s 417-418.

⁵³ Van Creveld, Martin. Less Than Meets the Eye. *Journal of Strategic Studies*. 28:3 449-452. DOI: 10.1080/01402390500137341, s 449.

eller inte.⁵⁴ Vidare menar de att Biddle lägger för stort fokus på modellens taktiska förmåga och förbiser synergien mellan flygstriidskrafter och marktrupper.⁵⁵

Trots kritiken väljs Biddels teori i uppsatsen. Främst då han tydligt uttryckt vad som menas med framgång och skicklighet enligt The Afghan Model, vilket möjliggör en prövning av hans teori. Dessutom uttalade sig Biddle om rebellernas tillsynes dåliga förutsättningar i samband med OUP vilket gör att en prövning av hans teori inom ramen för OUP blir aktuell.

2.6 Sammanfattning av teorin

The Afghan Model består av flygstriidskrafter, SOF och någon form av inhemsk allierad markstyrka. Dess förmåga ligger i att kunna ta försvarad terräng och framgång enligt modellen definieras som; *förmågan att ta försvarad terräng på kortast möjliga tid*. För att modellen ska nå framgång krävs enligt Biddle att den inhemska allierade är lika skicklig som fiendens markstyrkor. Skicklighet definieras som; *förmågan att utnyttja; skydd, skyl, spridning, manövrering i små enheter, nedhållande eld och kombinerade vapen*. I uppsatsen prövas Biddles teori om att graden av skicklighet hos den inhemska allierade ska vara lika hög som fiendens för att The Afghan Model ska nå framgång.

3. Metod

För att kunna svara på frågeställningen krävs en väl vald metod. Dels som medel för att lösa problemet som uppsatsen grundar sig i,⁵⁶ dels för att ge läsaren möjlighet att följa med och eventuellt kunna upprepa undersökningen och då nå samma resultat.⁵⁷ I detta kapitel presenteras den valda metoden, hur denna operationaliseras i kombination med teorin, vilket material som använts till analysen samt kritik mot valt material.

3.1 Fallstudiedesign

För att pröva Biddles teori om The Afghan Model lämpar sig en fallstudie som forskningsdesign. Fallstudien är ofta ett bra tillvägagångssätt vid prövning av teorier och medför att undersökningen kan ägna sig åt det väsentliga i komplicerade situationer.⁵⁸

Denscombe menar att valet av fall kan grunda sig i att det innehåller signifikanta delar som är relevanta för den teori som ska prövas⁵⁹. Vilket OUP gjorde. Det fanns en inhemsk allierad,

⁵⁴ Andres, et al. *Winning with Allies*, s 145,

⁵⁵ Ibid, s 135.

⁵⁶ Ekengren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas. *Uppsatshandbok: Hur du lyckas med din uppsats*. Lund: Studentlitteratur, 2006, s 72.

⁵⁷ Reinecker, Lotte. Stray Jørgensen, Peter. *Att skriva en bra uppsats*. 3. uppl. Stockholm: Samfundslitteratur och Liber AB. 2014, s 215.

⁵⁸ Denscombe, Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Uppl. 2:4. Lund: Studentlitteratur AB, 2009, s 71.

⁵⁹ Denscombe. *Forskningshandboken*, s 65.

SOF och flygstridskrafter, vilka ingår i The Afghan Model. I fall då signifikanta delar återfinns för teorin kan författaren förutsäga vissa resultat om teorin håller för prövningen⁶⁰. Fallstudien möjliggör även en undersökning på djupet, vilket innebär att saker som kanske inte hade upptäckts i en kvantitativ studie kan bli synliga.⁶¹

Vid användandet av en specifik forskningsdesign gäller det att även känna till dess begränsningar och nackdel med fallstudien är att det kan vara svårt att definiera fallets gränser.⁶² Vilket har hanterats i möjlig mån genom att vara tydlig med hur fallet har avgränsats och varför dessa avgränsningar gjorts. Uppsatsens design innebär även att de slutsatser som dras blir förhållandevis osäkra då det är omöjligt att köra världen i repris⁶³. OUP skiljer sig säkerligen i många hänseenden mot både fallen i Afghanistan och Irak, men även andra fall vilket gör att några större generaliseringar inte går att göra utifrån resultaten.

3.2 Kvalitativ textanalys

För att analysera fallet och pröva Biddles teori har en kvalitativ textanalys valts som metod. Metoden lämpar sig då författaren genom intensiv läsning av texter vill plocka fram det väsentliga snarare än summan av delarna.⁶⁴ Den kvalitativa analysen passar också bra ihop med variabeltänkandet för att användas som en teknik och bringa klarhet i vad som läses och sedan skrivs.⁶⁵ Metoden tenderar också till att vara öppen i större utsträckning än den kvantitativa och tillåter att teorier prövas som en del av en pågående process. Det behöver därmed inte vara förutbestämt vilka händelser som ingår i analysen.⁶⁶ Analysen handlar i stort om att läsa texter och analysera dessa på djupet utifrån de indikatorer som ställts upp.⁶⁷

En osäkerhet med den kvalitativa studien är att den kan vara mer eller mindre representativ. Det kan bli svårt att visa hur studien av relativt få analysenheter representerar normen vilket kan innebära luftigare slutsatser än vid en kvantitativ studie. En ytterligare risk är att forskarens egen inblandning blir alltför stor vilken kan medföra mer provisoriska och osäkra resultat. Samtidigt är det mer accepterat att forskarens egen tolkning och förförståelse spelar en roll vid framställandet av resultaten.⁶⁸

⁶⁰ Denscombe. *Forskningshandboken*, s 65.

⁶¹ Ibid, s 60.

⁶² Ibid, s 72.

⁶³ Esaiasson, Peter. Gilljam, Mikael. Oscarsson, Henrik. Wängnerud, Lena. *Metdopraktikan: Konsten att studera Samhälle, individ och marknad*. 4. Uppl. Stockholm: Norstedts Juridik AB. 2012, s 91.

⁶⁴ Esaiasson et al. *Metdopraktikan*, s 210.

⁶⁵ Ibid, s 214-215.

⁶⁶ Denscombe. *Forskningshandboken*, s 323-324.

⁶⁷ Ibid, s 324-325.

⁶⁸ Ibid, s 399.

3.3 Operationalisering

Operationalisering är då den teoretiska definitionen tilldelas operationella indikatorer. Detta har stor betydelse för vilka resultat som fås och hur säkra de blir.⁶⁹ Nedan beskrivs hur den valda metoden och teorin tolkas samt används i analysen som följer.

Uppsatsen utgår ifrån Biddles teorier om The Afghan Model. Ur denna teori har tabellen i Fig. 1 tagits fram, som beskrivs i föregående kapitel. Den beroende variabeln är framgång, vilket rebellerna så småningom uppnådde genom att ta terräng och störta regimen. Under OUP finns dock flertalet tillfällen där de hade problem med att ta terräng och blev tillbakatryckta av regimen, vilket gör att det sker en naturlig variation av den beroende variabeln under fallets gång. Eftersom uppsatsen ämnar pröva om graden av skicklighet hos den inhemska allierade är av den betydelse som Biddle menar, blir således den oberoende variabeln graden av skicklighet, alltså det som tros förklara variationen av framgång⁷⁰.

3.3.1 Forskningsfrågor

- Hur skickliga var rebellerna i jämförelse med regimstyrkorna?

Frågan utgör stommen i analysen och leder direkt mot att kunna jämföra rebellerna och regimstyrkornas skicklighet under OUP enligt de olika indikatorer som beskrivs nedan.

- Hur förändrades rebellernas skicklighet i jämförelse med regimstyrkornas efterhand?

Frågan möjliggör en beskrivning av hur rebellernas skicklighet enligt indikatorerna förändrades i jämförelse med regimstyrkornas efterhand.

3.3.2 Indikatorer

Biddle har beskrivit att skicklighet enligt modellen mäts genom förmågan att nyttja; skydd, skyl, spridning, manövrering i små enheter, nedhållande eld och kombinerade vapen.⁷¹ Således blir dessa indikatorer det som kommer eftersökas i den kvalitativa textanalysen.

Skydd och skyl: Avser alla åtgärder för att neka fienden synliga mål. Speciellt förmågan att nyttja skydd och skyl i terrängen, men även mer aktiva åtgärder såsom grävande av värn eller kamouflering.

⁶⁹ Esaiasson et al. *Metdopraktikan*, s 55.

⁷⁰ För beskrivning av variabeltänkandet se. Esaiasson et al. *Metdopraktikan*, s 50-51.

⁷¹ Biddle. *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 164.

Spridning och manövrering i små enheter: Möjliggör snabb framryckning och skapar förutsättning för att finna skydd och skyl i terrängen. Det nekar också fienden att enkelt beskjuta flertalet soldater samtidigt och minskar exponeringen av en framryckande enhet. Spridning på djupet reducerar sårbarheten för artilleri och flygattacker.

Nedhållande eld: Förmågan att reducera exponering genom att tvinga fienden till skydd. Även förmågan att koordinera rörelse med nedhållande eld.

Kombinerade vapen: Sänker sårbarheten genom att integrera flera vapentyper med varierande styrkor och svagheter.⁷²

I tabellen nedan tydliggörs analysverktyget och hur de olika delarna samverkar.

Fig. 2 Analysverktyg

Analysverktyg			
Oberoende variabel	Indikatorer för skicklighet	Forskningsfrågor	Beroende variabel
Skicklighet	<ul style="list-style-type: none"> - Skydd & skyl - Spridning & manövrering i små enheter - Nedhållande eld - Kombinerade vapen 	<p>Hur skickliga var rebellerna i jämförelse med regimstyrkorna?</p> <p>Hur förändrades rebellernas skicklighet i jämförelse med regimstyrkornas efterhand?</p>	Framgång

Som tabellen ovan visar är den oberoende variabeln skicklighet vilket mäts enligt fyra olika indikatorer. Den beroende variabeln är framgång för rebellerna, vilket varierade under OUP. För att svara på uppsatsens huvudsakliga frågeställning ställs två forskningsfrågor där skicklighet omsätts enligt de olika indikatorerna i analysen. För att ytterligare förtydliga hur materialet analyserats utifrån indikatorerna, se Bilaga 1.

⁷² För djupare förklaring av indikatorerna, se. Biddle. *Military Power*, s 35-48. Se även. Biddle. *Allies, Airpower and Modern Warfare*, s 164-165.

3.4 Validitet och reliabilitet

För att stärka uppsatsens trovärdighet är det viktigt att ta hänsyn till validitet och reliabilitet. Med validitet menas att de teoretiska begreppen och de operationella indikatorerna överensstämmer, samt att de centrala begrepp som används har definierats.⁷³ Validitet kan delas in i begreppsvaliditet och resultatvaliditet, där begreppsvaliditet innebär att de teoretiska definitionerna överensstämmer med de operationella indikatorerna och resultatvaliditet att det som påstås mätas också är det som mäts.⁷⁴ För att stärka begreppsvaliditeten kan samma operationalisering som tidigare forskare använt kopieras.⁷⁵ Vilket delvis görs i uppsatsen då samma indikatorer som Biddle använt för att avgöra skicklighet nyttjas i analysen.

För att uppnå resultatvaliditet krävs begreppsvaliditet och reliabilitet. Reliabilitet innebär frånvaro av slarvfel.⁷⁶ Vilket har hanterats genom noggrann datainsamling vid analysen, samt säkerställning av att analysverktyget använts som beskrivet.

3.5 Material och källkritik

OUP har studerats på flera håll sen dess avslut. Dock har det varit svårt att finna material om stridigheterna mellan rebeller och regimstyrkor på marken. Uppsatsens empiri består därav till stor del av tidningsartiklar som publicerats under pågående operation, vilka har god närhet till insatsen. Många av tidningsartiklarna som använts har spårats via rapporter och vetenskapliga artiklar som på något sätt behandlat konflikten. För att öka tillförlitligheten avseende beroendekriteriet har de tidningsartiklar som rapporterna refererar till valts istället för rapporterna själva, vilket åtminstone tar bort ett steg av tolkning. I möjlig mån har även större välkända nyhetssidor valts då dessa anses vara mer trovärdiga.

De artiklar som publicerats under operationens gång riskerar dock att vara vinklade eller beskriva en aktörs egna uppfattningar. Detta har hanterats genom att avstämma materialet med andra källor för att ytterligare stärka dess trovärdighet. I ett fall har även ett Youtube klipp använts vilket kan anses tveksamt främst avseende äkthetskriteriet. Efter noggrann analys av klippet bedöms ändå källan för att vara vad den utger sig att vara.

⁷³ Ekengren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas. *Uppsatshandbok*, s 79.

⁷⁴ Esaiasson et al. *Metdopraktikan*. s 57.

⁷⁵ Ibid, s 60.

⁷⁶ Ibid, s 63.

4. Analys

I detta kapitel ges inledningsvis en kort bakgrund till stridigheterna i Libyen. Därefter beskrivs hur rebellerna respektive regimstyrkorna nyttjade respektive indikator för slutligen jämföra vilka som var skickligast.

4.1 Bakgrund till stridigheterna i Libyen

I februari 2011 utbröt protester mot Muammar Gaddafi och hans regim i Benghazi vilket var början på 8 månader av stridigheter mellan rebeller och regimstyrkor i Libyen.⁷⁷ Gaddafi anklagades tidigt för att anfälla sin egen befolkning och den 17 mars antog FN resolution 1973, vilket innebar att alla nödvändiga åtgärder fick tas till för att skydda civila.⁷⁸ Två dagar senare genomfördes de första flygföretagen i Libyen och den 31 mars tog NATO över ansvaret för insatsen under namnet OUP.⁷⁹

Rebellerna tog i februari och mars kontroll över flertalet städer efter att ha mött lite motstånd från Gaddafis armé. De blev dock snabbt tillbakatryckta österut av regimen ända till Benghazi då Gaddafi trappade upp motståndet. Striderna kom sedan att föras på flertalet ställen över landet, dock koncentrerat till en västlig front kring Nafusabergen, en östlig front mellan Benghazi och Brega samt i och omkring Misrata. Främst den östliga fronten kom sedan att röra sig fram och tillbaka.⁸⁰ Rebellerna återtog städerna Ajdabiya, Ras Lanuf, Bin Jawad och Brega 26-27 mars med hjälp av luftunderstöd från NATO, där de åtminstone stött på ordentligt motstånd i Ajdabiya.⁸¹ Regimstyrkorna svarade med en motoffensiv och tog på nytt kontroll över Brega i början av april, som de sedan höll till den 19 juli.⁸²

Striderna i Misrata pågick från 4 mars till dess att rebellerna den 15 maj tog kontroll över staden. Härefter togs stad efter stad av rebellerna samtidigt som regimen trycktes tillbaka västerut. Den 20 augusti hade regimstyrkor blivit kontinuerligt nedbrutna av NATO och rebellerna vilket gjorde att en attack från rebellernas flera fronter, samordnad med bombning av NATO mot huvudstaden Tripoli möttes av svagt motstånd från regimen.⁸³

⁷⁷ Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening, s 12.

⁷⁸ United Nations. 2011-03-17.

⁷⁹ Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening, s 12.

⁸⁰ Ibid, s 12.

⁸¹ Kirkpatrick, David D. Fahim, Kareem. Airstrikes Clear Way for Libyan Rebels' First Major Advance. 2011-03-26. The New York Times.

http://www.nytimes.com/2011/03/27/world/africa/27libya.html?pagewanted=all&_r=0 (Hämtad 2016-05-17). Se även. Mueller, Karl P. (red.). *Precision and purpose: airpower in the Libyan civil war*. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2015. E-Bok, s 396-399.

⁸² Mueller. *Precision and Purpose*, s 396-399.

⁸³ Chapter One. Arab militaries and the Arab Awakening, s 12-15.

4.2 Rebellernas skicklighet

Nedan beskrivs rebellernas skicklighet enligt respektive indikator utifrån det analyserade materialet.

4.2.1 Skydd och skyl

I början av konflikten finns det inte mycket som tyder på att rebellerna ens hade grundläggande färdigheter att nyttja skydd och skyl. ”Most of them have yet to learn how to hold seized ground, or to protect themselves from their battlefield’s persistent rocket and mortar fire, which might be done by simply digging in.”⁸⁴ Rebellerna visade inledningsvis inte på förståelse för varken offensiv eller defensiv strid. Trots att tid fanns gjordes inga försök att gräva värn eller sätta upp försvarspositioner vid striderna mellan Brega och Benghazi.⁸⁵ De sågs ofta anfalla i stora oorganiserade massor i öppen terräng, vilt skjutandes med såväl automatkarbiner som raketgevär långt ifrån fiendens försvarspositioner och utan någon egentlig aning om var deras skott landade. För att sedan retirera i panik då fienden svarade med artillerield som en följd av att rebellerna uppgett sina positioner.⁸⁶

Med tiden sågs dock flera tecken på förbättring i det taktiska uppförandet kopplat till skydd och skyl.⁸⁷ I maj rapporterade rebellerna att de på flera håll försökt ersätta de otränade styrkorna med mer erfarna, främst längs fronterna. De uppgavs också ha övergett de hastiga offensiverna och snarare koncentrera sig på förberedande av försvarspositioner, bland annat genom att bygga bunkrar med hjälp av containrar och långsamt avancera, omkring en kilometer varje dag.⁸⁸ I en dokumentär om rebellerna då fronten låg mellan Misrata och Tripoli syns de hur flertalet rebeller gräver värn och placerar ut tyngre vapen som försvar. De menar att en offensiv från regimen är på ingång.⁸⁹ Allt tyder dock inte på klara förbättringar hos rebellerna i nyttjandet av skydd och skyl. I en Youtube-video som påstås vara från strider i Misrata den 18 maj ses en samling av män, flera utan vapen. De skjuter från höften och mer eller mindre chansartat längs gatan där troliga Gaddafilejalister befinner sig.⁹⁰

⁸⁴ C.J. Libyan Rebels Don’t Really Add Up to an Army. The New York Times. 2011-04-06.

http://www.nytimes.com/2011/04/07/world/africa/07rebels.html?pagewanted=1&_r=2 (Hämtad 2016-05-11)

⁸⁵ Zucchini, David. Libyan rebels’ ragtag army left in disarray. Los Angeles Times. 2011-03-13.

<http://articles.latimes.com/2011/mar/13/world/la-fg-libya-rebels-20110313> (Hämtad 2016-05-05)

⁸⁶ Farmer, Ben. Libya: Inside Benghazi’s rebel training camps. The Telegraph. 2011-04-24.

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8469896/Libya-Inside-Benghazis-rebel-training-camps.html> (Hämtad 2016-05-11) Se även. Chivers. The New York Times. 2011-04-06

⁸⁷ Chapter One. Arab militaries and the Arab Awakening, s 14.

⁸⁸ McDonnell, Patrick J. Libyan rebels caught in an uneasy lull. Los Angeles Times. 2011-05-10.

<http://articles.latimes.com/2011/may/10/world/la-fg-libya-deadlock-20110510> (Hämtad 2016-05-12). Se även. Closing in on Tripoli. The Economist. 2011-07-14. <http://www.economist.com/node/18958461> (Hämtad 2016-05-12)

⁸⁹ Smith, Shane. The Rebels of Libya – Part 6. <https://www.vice.com/video/the-rebels-of-libya-6-2> (Hämtad 2016-05-13)

⁹⁰ Ashahedly. معركة المفقودة الحلقة. YouTube, 2011-05-11.

https://www.youtube.com/watch?v=NMCEwhWOGX0&feature=channel_video_title (Hämtad 2016-05-12)

4.2.2 Spridning och manövrering i små enheter

Rebellerna anföll ofta i oorganiserade stora massor. ”There has been little evidence of an ability to maneuver effectively at either the small-unit level or in larger organized formations.”⁹¹ Flera rapporter talar om rebellernas oförmåga att organisera sig, framförallt i början av konflikten.⁹² Oförmågan till spridning var också tydlig då de rörde sig ute i öppen ökenterrängen. Vid ett tillfälle dödades fyra rebeller när de åt lunch, vilket var ett sårbart tillfälle eftersom de gärna samlades i stora grupper.⁹³

I östra Libyen hade rebellerna upprepade gånger flytt under eld från regimstyrkor och panik spreds som en smitta bland dem. Då strider fördes inne i städerna var dock bilden annorlunda.

Where Tripoli Street runs through the neighborhood of Beera, for example, the men have hidden themselves in concrete buildings against the shelling and formed a defense-in-depth, with knots of fighters in the street's storefronts supported by others many blocks back.⁹⁴

Många av rebellerna som stred här uppgavs ha lokal kännedom då de bott i staden hela sina liv, vilket utnyttjades genom att röra sig i små mobila enheter, i gränder och på smågator. Längs gatorna placerades sandsäckar, större fordon och containrar fyllda med sand ut, vilket dels användes som skydd men även som hinder för framryckande Gaddafi styrkor.⁹⁵ Rebellerna manövrerade under andra halvan av konflikten i små enheter, ofta indelade i grupper kring en pickup truck, vilka var mobila och snabba att röra sig med.⁹⁶

4.2.3 Nedhållande eld

Det finns inte mycket bevis för att rebellerna inledningsvis hade någon förmåga till att nyttja nedhållande eld. Ingen tydlig ledningskedja hade upprättats och de flesta manövrar som gjordes verkade hastiga och dåligt koordinerade.⁹⁷ Efter flertalet försök att ta Brega, en av städerna som Gaddafis trupper under en längre tid höll, menade rebellerna att de var måna om att ha en enad offensiv för att ta staden.⁹⁸ Samordningen med NATO fungerade inte heller till

⁹¹ Vira, Varun. Cordesman, Anthony H. *The Libyan Uprising: An Uncertain Trajectory*. *Center for Strategic & International Studies*. 2011, s 36.

⁹² Chivers *The New York Times*. 2011-04-06. Se även. Farmer. *The Telegraph*. 2011-04-24.

⁹³ Robinson, Matt. Facing setbacks, Libyan city sees enemies all around. *Reuters Africa*. 2011-06-23. <http://af.reuters.com/article/energyOilNews/idAFLDE75M04R20110623?sp=true> (Hämtad 2016-05-10)

⁹⁴ Chivers, C.J. Pinned Down in Battered City, Libyan Rebels Endure with Grit and Dirt. *The New York Times*. 2011-04-16. <http://www.nytimes.com/2011/04/17/world/africa/17misurata.html?pagewanted=all> (Hämtad 2016-05-12)

⁹⁵ Lewis, Aidan. Misrata, Libya's City under siege. *BBC News*. 2011-05-10. <http://www.bbc.com/news/world-africa-13118724> (Hämtad 2016-05-13) Se även. Chivers. *The New York Times*. 2011-04-16. <http://www.nytimes.com/2011/04/17/world/africa/17misurata.html?pagewanted=all> (Hämtad 2016-05-12)

⁹⁶ Mad Max's army: The DIY weapons Libyan rebels are using to fight Gaddafi. *DailyMail*. 2011-06-16. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2004009/Libya-war-Mad-Max-rebels-use-DIY-weapons-fight-Gaddafi.html> (Hämtad 2016-05-15)

⁹⁷ Pack, Jason. The Two Faces of Libya's Rebels. *Foreign Policy*. 2011-04-05. <http://foreignpolicy.com/2011/04/05/the-two-faces-of-libyas-rebels-2/> (Hämtad 2016-05-11)

⁹⁸ Libya Rebels report heavy street fighting in Brega. *Dawn*. 2011-07-18. <http://www.dawn.com/news/644945/libya-rebels-report-heavy-street-fighting-in-brega> (Hämtad 2016-05-14)

en början och det var därför svårt för NATO att understödja rebellerna på ett bra sätt. Efterhand uppgavs dock att samordning och koordinerade attacker hade förbättrats⁹⁹, dels då rebellerna målade sina fordon så att NATO kunde skilja dem från regimen¹⁰⁰, dels då SOF och sambandsofficerare från flertalet länder understödde samverkan mellan rebeller och NATO men även genom en förbättrad organisation hos rebellerna.¹⁰¹

4.2.4 Kombinerade vapen

Rebellerna hade tillgång till ett brett spektrum av vapentyper, bland annat olika typer av automatkarbiner, raketgevär, luftvärnskanoner och kulsprutor. Dock verkade användandet av diverse vapen vara en av de bristande förmågorna. Män kunde dyka upp längs fronten med vapen utan magasin, eller med kulsprutor som endast kan avfyras elektroniskt, utan sikte och axelstöd, vilka därmed var helt obrukbara som handburna vapen. Det beskrivs i flera artiklar hur avsaknaden av vapen och oförmågan att använda dem var ett stort problem för rebellerna.¹⁰² Dock visade rebellerna på förmåga att laga och anpassa den arsenal de hade tillgång till och tyngre vapensystem monterades på pickup trucks som ofta bepansrades för att ge ökat skydd.¹⁰³

Rebellernas arsenal utökades efterhand då de beslagtog alltmer vapen från Gaddafis trupper men även utrustades av NATO. Förmåga att bruka de olika vapnen tros också ha förbättrats efterhand till följd av den träning de fick ifrån inhemska soldater och grupper av SOF som satts in av NATO.¹⁰⁴ Några belägg för att de skulle haft någon större förmåga att kombinera olika vapentyper på ett effektivt sätt har dock inte funnits.

4.3 Regimstyrkornas skicklighet

Nedan beskrivs regimstyrkornas skicklighet enligt respektive indikator utifrån det analyserade materialet.

⁹⁹The colonel feels the squeeze. *The Economist*. 2011-05-19.

http://www.economist.com/node/18713650?story_id=18713650&fsrc=rss (Hämtad 2016-05-14)

¹⁰⁰Dziadosz, Alexander. Libya rebels paint vehicles to avoid friendly fire. *Reuters*. 2011-04-08.

<http://www.reuters.com/article/uk-libya-east-rebels-idUKTRE7373RK20110408> (Hämtad 2016-05-14)

¹⁰¹Mohlin, Marcus. Cloak and dagger in Libya: Thuwar and the role of Allied Special Forces. I *The NATO Intervention in Libya: Lessons learned from the campaign*. Engelbrekt, Kjell. Mohlin, Marcus. Wagnsson, Charlotte (red.), 195-220. New York: Routledge, 2014, s 203-204.

¹⁰²Chivers, C.J. Inferior Arms Hobble Rebels in Libya War. *The New York Times*. 2011-04-20.

http://www.nytimes.com/2011/04/21/world/africa/21rebels.html?pagewanted=1&_r=3 (Hämtad 2016-05-15). Se

även. Mad Max's army: The DIY weapons Libyan rebels are using to fight Gaddafi. *DailyMail*. 2011-06-16.

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2004009/Libya-war-Mad-Max-rebels-use-DIY-weapons-fight-Gaddafi.html> (Hämtad 2016-05-15)

¹⁰³Chivers, C.J. Hidden Workshops Add to Libyan Rebels' Arsenal. *The New York Times*. 2011-05-03.

<http://www.nytimes.com/2011/05/04/world/africa/04misurata.html> (Hämtad 2016-05-14)

¹⁰⁴Mohlin, *The NATO Intervention in Libya*, s 210-211. Se även. Sidner, Sara. Libyan Rebels: Training better but weapons still scarce. *CNN International Edition*. 2011-05-06.

<http://edition.cnn.com/2011/WORLD/africa/05/06/libya.rebels.training.camps/> (Hämtad 2016-05-15)

4.3.1 Skydd och skyl

Gaddafis armé visade på flera sätt att de både kunde nyttja terrängen men också vidta mer aktiva åtgärder för att undgå bekämpning. En rebelledare berättade att regimstyrkorna var väl ingrävda på flertalet ställen längs försvarslinjen till staden Brega.¹⁰⁵ Trots upprepade bombningar från NATO kunde styrkorna i staden länge hålla tillbaka flertalet rebelloffensiver.¹⁰⁶ Till en början manövrerade även Gaddafis styrkor i större grupper, ofta i bepansrade militärfordon och stridsvagnar. Då fordonen var lätta mål för NATO att upptäcka kom dock regimstyrkorna att ändra sin taktik. De uppgavs röra sig alltmer bland den civila befolkningen och byta ut sina uniformer mot civila kläder. Stridsvagnar och andra fordon kamouflerades och placerades på små gator inne i städerna.¹⁰⁷ "Forces loyal to Libya's Muammar Gaddafi are hiding tanks and artillery and using 'shoot and scoot' tactics in Misrata, frustrating NATO air efforts to break a weeks-long siege of the rebel-held Libyan city."¹⁰⁸ Regimstyrkorna rullade ut sina artilleripjäser, sköt några salvor och sedan snabbt in under skydd och skyl igen. Allt för att skydda sig själva och undgå bekämpning ovanifrån då de visste att NATO var där för att skydda civila.¹⁰⁹

Regeringsstyrkorna frångick även i större utsträckning användandet av militära fordon och tog istället pickup trucks i bruk för att få NATO att missta regimstyrkorna för rebeller.¹¹⁰ En rebell uppger hur han såg pro-regim soldater komma körandes mot dem i pickup trucks målade precis som rebellernas egna.¹¹¹

4.3.2 Spridning och manövrering i små enheter

Inledningsvis manövrerade regimstyrkorna i större formeringar men de insåg snart att NATO enkelt kunde identifiera dem. I början av april kom Gaddafis styrkor att genomföra förändringar med aspekter av det moderna systemet, vilket medgav högre mobilitet. "Benefiting from a change in tactics, Colonel Qaddafi's forces have made significant gains against rebels with more nimble units that are harder for Western allies to target by air."¹¹² Pro-Gaddafi styrkornas förändring att sprida ut sig och agera i mindre enheter ställde således

¹⁰⁵ McDonnell, Patrick J. 24 Libya rebels killed in fierce fighting in Port Brega. Los Angeles Times. 2011-06-14. <http://articles.latimes.com/2011/jun/14/world/la-fg-libya-fighting-20110614> (Hämtad 2016-05-15)

¹⁰⁶ Georgy, Michael. Gaddafi forces dig in around Brega oil town: rebel. Reuters. 2011-04-26. <http://www.reuters.com/article/us-libya-east-idUSTRE73P29R20110426> (Hämtad 2016-05-15).

¹⁰⁷ Harding, Thomas. Libya: Col Gaddafi's forces adopt tactics of mass terror. The Telegraph. 2011-05-04. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8493076/Libya-Col-Gaddafis-forces-adopt-tactics-of-mass-terror.html> (Hämtad 2016-05-15).

¹⁰⁸ Robinson, Matt. Gaddafi "shoot 'n scoot" frustrates NATO in Misrata. Reuters. 2011-05-08. <http://in.reuters.com/article/idINIndia-56857120110508> (Hämtad 2016-05-17)

¹⁰⁹ Harding. The Telegraph. 2011-05-04. Se även. Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening, s 13.

¹¹⁰ Libya crisis: Gaddafi forces adopt rebel tactics. BBC News. 2011-03-30. <http://www.bbc.com/news/world-africa-12911904> (Hämtad 2016-05-15)

¹¹¹ Dagher, Sam. Parkinson, Joe. Clashes Break Near Misrata During Lull in NATO Strikes. The Wall Street Journal. 2011-06-08. <http://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304778304576373912734090424> (Hämtad 2016-05-15)

¹¹² Peterson, Scott. Libyan rebels offer cease-fire. Does Gaddafi have the upper hand? The Christian Science Monitor. 2011-04-01. <http://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2011/0401/Libyan-rebels-offer-cess-fire.-Does-Qaddafi-have-the-upper-hand> (Hämtad 2016-05-16).

till problem för såväl NATO som rebellerna då det dels blev svårare att bekämpa regeringsstyrkorna i större massor men även betydligt svårare att särskilja rebellerna från regimen.¹¹³

4.3.3 Nedhållande eld

Att den eldgivning som kom från Gaddafis styrkor tvingade rebellerna till skydd och reträtt är tydligt. Som beskrivet ovan blev flera av de dåligt organiserade attacker som rebellerna genomförde snabbt tillbakatryckta av regeringsstyrkor. Det som höll tillbaka rebellerna var främst artillerield, vilket begränsade möjligheten att röra sig fritt i öppen terräng.¹¹⁴ När rebellerna efterhand utvecklade sin förmåga att utnyttja skydd i terrängen fick inte den nedhållande elden från regimstyrkorna samma effekt.

Gaddafi använde genom hela konflikten artilleri som ett av sina mest effektiva vapen, både genom att bomba rebellerna ute i öppen terräng men även inne i städer. Då regeringsstyrkor återtog staden Brega gjordes detta genom en attack under skydd av artilleri och stridsvagnar.¹¹⁵ Artilleri som nedhållande eld var påtaglig på fler ställen runt landet. ”After advancing within 45 miles of Surt on Monday, they spent most of Tuesday retreating as the government’s fighters advanced behind a flurry of artillery fire and missiles.”¹¹⁶ Liknande händelser var vanligt förekommande under hela konflikten men kom att dämpas då artilleripjäser var ett av NATO:s huvudsakliga mål.¹¹⁷

4.3.4 Kombinerade vapen

Regimstyrkorna verkar ha varit någorlunda effektiva på att kombinera olika vapentyper då en del bevis för att attacker genomförts med flertalet vapentyper återfunnits. Exempelvis vid attacken mot Brega där såväl stridsvagnar som artilleri användes, men även i Misrata som var en av städerna där stridigheterna var som hårdast och pågick längst. ”Hundreds of people have been killed in two months of a government siege backed by tanks, mortars and snipers firing from rooftops.”¹¹⁸ Som citatet visar nyttjade regimstyrkorna olika vapensystem för ökad effekt. En rebell berättade också hur Gaddafis soldater hade använt stridsvagnar, raketartilleri och granatkastare mot deras frontlinje väster om Misrata, vilket hade haft stor effekt.¹¹⁹

¹¹³ Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening, s 13.

¹¹⁴ Sherlock, Ruth. Meo, Nick. Misrata bombarded by Gaddafi's artillery. The Telegraph. 2011-06-11. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8569716/Misrata-bombarded-by-Gaddafis-artillery.html> (Hämtad 2016-05-18)

¹¹⁵ McGreal, Chris. Meikle, James. Libya Rebels flee as Gaddafi retakes Brega. The Guardian. 2011-03-30. <http://www.theguardian.com/world/2011/mar/30/libya-rebels-gaddafi-troops-brega> (Hämtad 2016-05-17)

¹¹⁶ Kirkpatrick, David D. Fahim, Kareem. Allies Count on Defiant Streak in Libya to Drive Out Qaddafi. The New York Times. 2011-03-29.

http://www.nytimes.com/2011/03/30/world/africa/30libya.html?pagewanted=all&_r=0 (Hämtad 2016-05-17)

¹¹⁷ Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening. s. 22-28

¹¹⁸ Tribal leaders to negotiate Misrata exit for rebels. The Independent. 2011-04-24.

<http://www.independent.co.uk/news/world/africa/tribal-leaders-to-negotiate-misrata-exit-for-rebels-2274314.html> (Hämtad 2016-05-18)

¹¹⁹ Sherlock. The Telegraph. 2011-06-11.

4.4 Jämförelse mellan rebeller och regimstyrkor

Analysen visar att såväl rebellerna som regimen nyttjade de olika indikatorerna för skicklighet mer eller mindre. Dock har den empiri som funnits inte varit i den utsträckning att några definitiva slutsatser kan dras utan bör snarare ses som vägledande.

Avseende nyttjandet av skydd och skyl är det uppenbart att rebellerna inledningsvis var klart sämre än regeringsstyrkorna. Det gick snabbt för Gaddafiregimen att anpassa sig till NATO:s bombning genom att skyla sig själva på flera sätt. Rebellerna nyttjade knappt skydd och skyl alls till en början men kom att utveckla förmågan efterhand. Det är svårt att avgöra vilka som var bäst på att nyttja skydd och skyl mot slutet men analysen tyder på att de var någorlunda likvärdiga, med ett svagt övertag för regimen.

Vad gäller spridning och manövrering i små enheter är det likt föregående en klar fördel för regeringsstyrkorna inledningsvis. Rebellerna attackerade i stora massor medan regimen snabbt anpassade sig till att manövrera med små enheter. Efterhand lärde sig rebellerna att sprida ut sig vid såväl försvar som anfall och var därmed inte lika sårbara. Vad gäller det underlag som funnits avseende denna indikator var rebeller och regeringsstyrkor på liknande nivå under de avslutande månaderna av konflikten.

Nedhållande eld nyttjades frekvent av regeringsstyrkorna, främst i form av artilleri. Rebellerna visade till en början på låg förmåga att nyttja såväl egen nedhållande eld som den nedhållande eld NATO bidrog med i form av luftunderstöd. Koordinering mellan rebeller och NATO förbättrades efterhand vilket gjorde att rebellernas nyttjande av nedhållande eld blev aningen bättre. Regeringsstyrkornas förmåga till att nyttja nedhållande eld, åtminstone i form av artilleri försämrades efterhand, dock inte för att deras skicklighet till det sänktes utan tack vare NATO:s utnötning av regimstyrkornas olika system. Förmågan till att använda denna indikator enbart avseende skicklighet var därför till fördel för regimen insatsen rakt igenom, dock minskade gapet efterhand.

Skickligheten avseende nyttjandet av kombinerade vapen hos rebellerna respektive regimstyrkorna var till fördel för den sistnämnda. Regimen visade vid flertalet tillfällen att de kunde nyttja olika vapensystem för ökad effekt. Rebellerna hade tillgång till olika vapensystem, främst under andra halvan av OUP och blev även skickligare på att nyttja dem, dock har inte det underlag som funnits visat att de nådde upp i regeringsstyrkornas nivå.

Slutsatsen som dras av den analys och jämförelse som gjorts är att regimstyrkorna inledningsvis var klart skickligare än rebellerna enligt alla indikatorerna. Efterhand utvecklades rebellerna och skillnaden i skicklighet minskade avsevärt. Trots detta visar analysen att rebellerna inte riktigt nådde upp i samma grad av skicklighet som regimen.

5. Avslutning

I detta avslutande kapitel besvaras inledningsvis de två forskningsfrågorna och den huvudsakliga frågeställningen. Därefter diskuteras resultatet, som kopplas mot uppsatsens forskningsproblem och syfte, samt resultatets relevans för yrkesutövningen. Avslutningsvis presenteras en reflektion över metod- och teorival samt förslag till fortsatt forskning.

5.1 Svar på frågeställningar

- Hur skickliga var rebellerna i jämförelse med regimstyrkorna?
- Hur förändrades rebellernas skicklighet i jämförelse med regimstyrkornas efterhand?

Rebellerna var inledningsvis inte lika skickliga som regimstyrkorna. Skillnaden i skicklighet kom dock att minska efterhand men analysen tyder än dock på att rebellerna inte nådde upp i samma grad av skicklighet som regimstyrkorna. För empiriskt underlag som leder fram till svaret på frågorna, se sidan 21-25, samt jämförelse 4.4.

Behöver den inhemska allierade ha likvärdig grad av skicklighet relativt fienden för att The Afghan Model ska nå framgång?

De libyska rebellerna hade inledningsvis enligt alla indikatorer en lägre grad av skicklighet än regimstyrkorna. Rebellerna blev också tillbakatryckta på flera ställen och hade svårt att ta terräng. Dock finns det tillfällen tidigt i konflikten då rebellerna lyckades ta terräng, exempelvis återtog rebellerna Ajdabiya så tidigt som 26 mars, trots att de stött på motstånd från regimstyrkor. Vilket går emot Biddles teori om att likvärdig grad av skicklighet hos den inhemska allierade gentemot fienden är nödvändigt för att The Afghan Model ska nå framgång.

Där regimen var välförsvarad hade dock rebellerna problem med att nå framgång, exempelvis tog det nästan 3 månader att återta Brega, trots flertalet offensiver. Om rebellerna mot slutet av konflikten hade nått samma grad av skicklighet som Gaddafiregimen eller inte har inte riktigt kunnat bevisas. Författaren anser därav att The Afghan Model i vissa fall kan nå framgång trots en lägre grad av skicklighet hos den inhemska allierade än fienden. Att ge ett konkret jakande eller nekande svar anses vara att dra för stora slutsatser av flera anledningar vilka berörs vidare i den diskussion och reflektion som följer.

5.2 Resultatdiskussion

Resultatet av analysen visade att såväl rebellerna som regimstyrkorna nyttjade de olika indikatorerna mer eller mindre genom konflikten, där dock jämförelsen visade på att regimstyrkorna var de skickligare, åtminstone till en början. Härav drogs slutsatsen att Biddles teori om att den inhemska allierades skicklighet ska vara likvärdig fiendens för att The Afghan Model ska nå framgång delvis är felaktig. Detta bygger i stort på att rebellerna med understöd av NATO lyckades ta flertalet städer tidigt i konflikten trots att rebellernas agerande visade på en lägre grad av skicklighet än regimen.

Problemet som uppsatsen ämnade lösa var om den inhemska allierades skicklighet är av den betydelse som Biddle menar. Resultatet visar att skickligheten definitivt spelar roll men att den kanske inte är av den vikt som Biddle argumenterat för. Istället verkar det som den inhemska allierade kan slå en skickligare motståndare på marken då flygstridskrafternas anfall kan ge tillräcklig verkan. Om fienden på marken är skicklig nog och kan undkomma större förluster vid flyganfall, kan de stå emot en mindre skicklig offensiv på marken. Vilket var precis vad regimstyrkorna gjorde. Regimstyrkorna var inledningsvis lätta mål för NATO då de rörde sig i större grupper och i militära fordon. När regimen ändrade sin taktik för att efterlikna rebellerna fick NATO betydligt svårare för att genomföra anfall. Det medgav i sin tur bättre försvar från regimen på marken och svårare anfall för rebellerna.

Syftet var att bidra till debatten om The Afghan Model och att nå en bredare förståelse för när modellen kan nå framgång. Analysen tyder på att den inhemska allierade inte nödvändigtvis behöver vara lika skicklig som fienden för att framgång ska uppnås. Den tidigare forskningen och debatten kring The Afghan Model var främst inriktad mot när och hur ofta det går att använda modellen. Genom att pröva Biddles teori och undersöka skickligheten hos respektive sidas markstyrkor i OUP har uppsatsen bidragit till den nuvarande debatten. Även om resultaten och således slutsatserna inte blev så klara som önskats tyder resultatet på att Biddles syn om skicklighetens betydelse kanske är lite överdriven. Om så är fallet kan detta bidrag medföra att oenigheten inom debatten minskar ytterligare.

Användningen av egna flygstridskrafter tillsammans med allierade markstyrkor har sina klara för- och nackdelar. Å ena sidan kan motståndarens militära mål attackeras på avstånd, samtidigt som en egen ockupationsstyrka utesluts, vilket besparar egna liv och pengar. Å andra sidan minskar egen påverkan på marken och en allierad markstyrka med andra mål än ens egna kan vara svår att kontrollera.

Att forska om när det är lämpligt att använda flygstridskrafter i den utsträckning som det gjordes under OUP är därför av stor betydelse, inte minst då det tydliggör för beslutsfattare när användandet av flygstridskrafter är lämpligt. Samtidigt är det viktigt att vidare förstå när egna markstyrkor krävs och när det går att förlita sig på en inhemsk allierad. Som officer inom flygvapnet kan beslut i paritet med dessa i framtiden bli en del av yrket och det är då viktigt att kunna basera beslut på välgrundad forskning.

Att resultaten blev så osäkra kan ha flera anledningar. En initial tanke är om skickligheten som skulle mätas verkligen var det som mättes. Men även om den teori och metod som användes var de rätta valen. Nedan presenteras en reflektion över tankar som uppstått kring metod- och teorival samt förslag till fortsatt forskning.

5.3 Reflektion

Att välja Biddles teori om The Afghan Model grundat i det moderna systemet sågs som ett bra val då han på ett tydligt sätt visade vad som menas med framgång och skicklighet enligt modellen. Både framgång och skicklighet kan dock uppfattas olika och beroende på hur de båda begreppen definieras kan en analys av The Afghan Model få väldigt olika utslag. Detta har i undersökningen hanterats genom att använda Biddles indikatorer för skicklighet.

Den största bristen som uppdagats vid undersökningen är avsaknaden på material. OUP har på flera håll analyserats och dokumenterats, dock har inhämtningen av material försvårats då deskriptiva källor på den taktiska nivå som undersökningen genomförts varit svåra att komma över. Intentionen från början var dessutom att undersöka två fall under OUP. Ett fall där rebellerna nått framgång och ett fall där de inte nått framgång och följaktligen få en ännu tydligare distinktion mellan variablerna, vilket eventuellt hade påvisat ett tydligare orsakssamband mellan skicklighet och framgång. En sådan undersökning hade troligtvis möjliggjort en bättre analys genom en jämförelse av de två fallen och sålunda också en bättre prövning av Biddles teori. Nu medgav inte materialet att en tillräckligt tydlig avgränsning mellan två fall inom OUP kunde göras.

En kvalitativ textanalys anses ha varit det rätta valet vid en prövning av Biddles teori med det material som funnits. Detta då det krävts djup läsning och en egen tolkning av materialet för att avgöra respektive sidas skicklighet i olika fall. Risken med detta är dock att dels materialet som använts varit färgat av tolkningar samt att egna tolkningar blivit missvisande för analysen.

5.4 Förslag till fortsatt forskning

Då undersökningen endast jämfört skickligheten mellan rebellerna och regimstyrkorna i OUP finns det mer att analysera. Jämförelsen gav långt ifrån ett slutgiltigt svar på om skickligheten är av den betydelse som Biddle menar. En studie av The Afghan Models förmåga att nå framgång skulle kunna göras på andra fall. Exempelvis pågår en konflikt i Syrien där olika grupper av rebeller och markstyrkor strider mot IS samtidigt som flertalet länder bidrar med flygstridskrafter. En analys av The Afghan Model skulle kunna genomföras på den konflikten ur flera perspektiv. Alternativt skulle The Afghan Model i OUP kunna jämföras med Afghanistan eller Irak.

Biddle menar att den inhemska allierades motivation relativt fienden är av stor betydelse. Trots att undersökningen inte innefattade en analys av motivation har textanalysen pekat på en klart högre grad av motivation hos rebellerna jämfört med regimen. En undersökning av

motivation skulle därför vara av intresse, kanske utifrån Crevelds teori om fighting power. Kanske är det så att bristande skicklighet kan vägas upp av en högre grad av motivation. Vilket kan bli för fortsatt forskning att bygga vidare på.

Litteratur och referensförteckning

Litteratur

Bartlett, John. *Familiar Quotations*. 10. Uppl. Boston: Little Brown, 1919. Biddle. *Military Power*. E-bok.

Biddle, Stephen. *Military Power Explaining Victory and Defeat in Modern Battle*. 5. uppl. Princeton. Princeton University Press, 2006. E-bok.

Brom, Shlomo. Introduction. I *The Middle East Military Balance 1999-2000*, Brom, Shlomo och Shapir, Yiftah (red.), Cambridge, MA: Belfer Center for Science and International Affairs, 2000.

Denscombe, Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Uppl. 2:4. Lund: Studentlitteratur AB, 2009.

Ekgren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas. *Uppsatshandbok: Hur du lyckas med din uppsats*. Lund: Studentlitteratur, 2006.

Esaiasson, Peter. Gilljam, Mikael. Oscarsson, Henrik. Wängnerud, Lena. *Metdopraktikan: Konsten att studera Samhälle, individ och marknad*. 4. Uppl. Stockholm: Norstedts Juridik AB. 2012.

Liddel Hart, Basil. The Ratio of Troops to Space. *Military Review* 40. Biddle. *Military Power*. E-bok.

Mohlin, Marcus. Cloak and dagger in Libya: Thuwar and the role of Allied Special Forces. I *The NATO Intervention in Libya: Lessons learned from the campaign*. Engelbrekt, Kjell. Mohlin, Marcus. Wagnsson, Charlotte (red.), 195-220. New York: Routledge, 2014. s.

Mueller, Karl P. (red.). *Precision and purpose: airpower in the Libyan civil war*. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2015. E-Bok.

Reinecker, Lotte. Stray Jørgensen, Peter. *Att skriva en bra uppsats*. 3. uppl. Stockholm: Samfundslitteratur och Liber AB. 2014.

Van Creveld, Martin. *Fighting Power: German and U.S. Army Performance 1939-1945*. Westport: Greenwood Press. 1982.

Warden III, John A. Employing Air Power in the Twenty-First Century. I *The Future of Air Power in the Aftermath of the Gulf War*. Schultz Jr, Richard H. Pfaltzgraff Jr, Robert L (red). 57-83. Alabama: Air University Press, Maxwell Air Force Base, 1992.

Rapporter, artiklar och andra källor

Andres, Richard B, Wills, Craig, Griffith Jr, Thomas E, Winning with Allies: The Strategic Value of the Afghan Model. *International Security*, Vol. 30, No. 3 (2005/2006): 124-160. <http://www.jstor.org/stable/4137489>.

Biddle, Stephen. Afghanistan and the Future of Warfare: Implications for Army and Defence Policy. U.S. Army War College: Strategic Studies Institute. 2002. ISBN. 1-58487-107-5.

Biddle, Stephen. Allies, Airpower and Modern Warfare: The Afghan Model in Afghanistan and Iraq. *International Security*, Vol. 30, No. 3 (2005/2006): 161-176. <http://www.jstor.org/stable/4137490>

Biddle, Stephen. Hinkle, Wade. Fischerkeller, Michael P. Skill and technology in modern warfare. *Joint Force Quarterly*. (1999): 18-27.

Biddle, Stephen. Special Forces and the Future of Warfare: Will SOF Predominate in 2020? Opublicerat manuscript. *Strategic Studies Insitute*. U.S. War College. 2004.

Chapter One: Arab militaries and the Arab Awakening; Combat and capability: military trends since 9/11; The war in Afghanistan. *The Military Balance 2012* Vol. 112:1. (2012).

Cohen, Elliot A. Stephen Biddle on Military Power. *Journal of Strategic Studies*. 28:3, 413-424. DOI: 10.1080/01402390500137259.

Lindvall, Fredrik & Forsman, David, Internationella insatser i Libyen 2011, En analys av den militära kampanjen mot Gaddafis regim, Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, 2012

Van Creveld, Martin. Less Than Meets the Eye. *Journal of Strategic Studies*. 28:3 449-452. DOI: 10.1080/01402390500137341

Vira, Varun och Cordesman, Anthony H. The Libyan Uprising: An Uncertain Trajectory. *Center for Strategic & International Studies*. 2011.

Westwood, Kathleen. The Libyan Rebels: Evolution of a Fighting Force. The Civil Military Fusion Centre. 2011.

Elektroniska källor

Ashahedly. معركة المفقودة الحلقة. YouTube, 2011-05-11. https://www.youtube.com/watch?v=NMcEwhWOGX0&feature=channel_video_title (Hämtad 2016-05-12)

Biddle, Stephen. The Libya Dilemma: The Limits of Airpower. The Washington Post. 2011-03-25. https://www.washingtonpost.com/opinions/the-libya-dilemma-the-limits-of-air-power/2011/03/25/AFfTVUYB_story.html. (Hämtad 2016-04-03)

Chivers, C.J. Hidden Workshops Add to Libyan Rebels' Arsenal. The New York Times. 2011-05-03. <http://www.nytimes.com/2011/05/04/world/africa/04misurata.html> (Hämtad 2016-05-14)

Chivers, C.J. Inferior Arms Hobble Rebels in Libya War. The New York Times. 2011-04-20. http://www.nytimes.com/2011/04/21/world/africa/21rebels.html?pagewanted=1&_r=3 (Hämtad 2016-05-15)

Chivers, C.J. Libyan Rebels Don't Really Add Up to an Army. The New York Times. 2011-04-06. http://www.nytimes.com/2011/04/07/world/africa/07rebels.html?pagewanted=1&_r=2 (Hämtad 2016-05-11)

Chivers, C.J. Pinned Down in Battered City, Libyan Rebels Endure with Grit and Dirt. The New York Times. 2011-04-16. <http://www.nytimes.com/2011/04/17/world/africa/17misurata.html?pagewanted=all> (Hämtad 2016-05-12)

Closing in on Tripoli. The Economist. 2011-07-14. <http://www.economist.com/node/18958461> (Hämtad 2016-05-12)

Dagher, Sam. Parkinson, Joe. Clashes Break Near Misrata During Lull in NATO Strikes. The Wall Street Journal. 2011-06-08. <http://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304778304576373912734090424> (Hämtad 2016-05-15)

Dziadosz, Alexander. Libya rebels paint vehicles to avoid friendly fire. Reuters. 2011-04-08. <http://www.reuters.com/article/uk-libya-east-rebels-idUKTRE7373RK20110408> (Hämtad 2016-05-14)

Farmer, Ben. Libya: Inside Benghazi's rebel training camps. The Telegraph. 2011-04-24. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8469896/Libya-Inside-Benghazis-rebel-training-camps.html> (Hämtad 2016-05-11)

Georgy, Michael. Gaddafi forces dig in around Brega oil town: rebel. Reuters. 2011-04-26. <http://www.reuters.com/article/us-libya-east-idUSTRE73P29R20110426> (Hämtad 2016-05-15).

Harding, Thomas. Libya: Col Gaddafi's forces adopt tactics of mass terror. The Telegraph. 2011-05-04.

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8493076/Libya-Col-Gaddafis-forces-adopt-tactics-of-mass-terror.html> (Hämtad 2016-05-15)

Kirkpatrick, David D. Fahim, Kareem. Allies Count on Defiant Streak in Libya to Drive Out Qaddafi. The New York Times. 2011-03-29.

http://www.nytimes.com/2011/03/30/world/africa/30libya.html?pagewanted=all&_r=0 (Hämtad 2016-05-17).

Kirkpatrick, David D. Fahim, Kareem. Airstrikes Clear Way for Libyan Rebels' First Major Advance. 2011-03-26. The New York Times.

http://www.nytimes.com/2011/03/27/world/africa/27libya.html?pagewanted=all&_r=0 (Hämtad 2016-05-17).

Lewis, Aidan. Misrata, Libya's City under siege. BBC News. 2011-05-10.

<http://www.bbc.com/news/world-africa-13118724> (Hämtad 2016-05-13)

Libya crisis: Gaddafi forces adopt rebel tactics. BBC News. 2011-03-30.

<http://www.bbc.com/news/world-africa-12911904> (Hämtad 2016-05-15)

Libya Rebels report heavy street fighting in Brega. Dawn. 2011-07-18.

<http://www.dawn.com/news/644945/libya-rebels-report-heavy-street-fighting-in-brega> (Hämtad 2016-05-14)

Mad Max's army: The DIY weapons Libyan rebels are using to fight Gaddafi. DailyMail.

2011-06-16. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2004009/Libya-war-Mad-Max-rebels-use-DIY-weapons-fight-Gaddafi.html> (Hämtad 2016-05-15)

McDonnell, Patrick J. 24 Libya rebels killed in fierce fighting in Port Brega. Los Angeles

Times. 2011-06-14. <http://articles.latimes.com/2011/jun/14/world/la-fg-libya-fighting-20110614> (Hämtad 2016-05-15)

McDonnell, Patrick J. Libyan rebels caught in an uneasy lull. Los Angeles Times. 2011-05-10.

<http://articles.latimes.com/2011/may/10/world/la-fg-libya-deadlock-20110510> (Hämtad 2016-05-12)

McGreal, Chris. Meikle, James. Libya Rebels flee as Gaddafi retakes Brega. The Guardian.

2011-03-30. <http://www.theguardian.com/world/2011/mar/30/libya-rebels-gaddafi-troops-brega> (Hämtad 2016-05-17)

Pack, Jason. The Two Faces of Libya's Rebels. Foreignpolicy. 2011-04-05.

<http://foreignpolicy.com/2011/04/05/the-two-faces-of-libyas-rebels-2/> (Hämtad 2016-05-11)

Peterson, Scott. Libyan rebels offer cease-fire. Does Gaddafi have the upper hand?. The Christian Science Monitor. 2011-04-01. <http://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2011/0401/Libyan-rebels-offer-cess-fire.-Does-Qaddafi-have-the-upper-hand>. (Hämtad 2016-05-16)

Robinson, Matt. Facing setbacks, Libyan city sees enemies all around. Reuters Africa. 2011-06-23. <http://af.reuters.com/article/energyOilNews/idAFLDE75M04R20110623?sp=true> (Hämtad 2016-05-10)

Robinson, Matt. Gaddafi "shoot 'n scoot" frustrates NATO in Misrata. Reuters. 2011-05-08. <http://in.reuters.com/article/idINIndia-56857120110508> (Hämtad 2016-05-17)

'Scores defect from Gaddafi's army. Aljazeera. 2011-05-31. <http://www.aljazeera.com/news/africa/2011/05/20115308196965572.html> (Hämtad 2016-05-11)

Sherlock, Ruth. Meo, Nick. Misurata bombarded by Gaddafi's artillery. The Telegraph. 2011-06-11. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8569716/Misurata-bombarded-by-Gaddafis-artillery.html> (Hämtad 2016-05-18)

Smith, Shane. The Rebels of Libya – Part 6. <https://www.vice.com/video/the-rebels-of-libya-6-2> (Hämtad 2016-05-13)

Sidner, Sara. Libyan Rebels: Training better but weapons still scarce. CNN International Edition. 2011-05-06. <http://edition.cnn.com/2011/WORLD/africa/05/06/libya.rebels.training.camps/> (Hämtad 2016-05-15)

The colonel feels the squeeze. The Economist. 2011-05-19. http://www.economist.com/node/18713650?story_id=18713650&fsrc=rss (Hämtad 2016-05-14)

United Nations. Security Council Approves 'No-Fly Zone' over Libya, Authorizing 'All Necessary Measures' to Protect Civilians, by Vote of 10 in Favour with 5 Abstentions. United Nations. <http://www.un.org/press/en/2011/sc10200.doc.htm> (Hämtad 2016-05-09)

Zucchini, David. Libyan rebels' ragtag army left in disarray. Los Angeles Times. 2011-03-13. <http://articles.latimes.com/2011/mar/13/world/la-fg-libya-rebels-20110313> (Hämtad 2016-05-05)

Bilaga 1.

	Indikatorer	Delfrågor
Skicklighet	Skydd och Skyl	Nyttjas terrängen för att undkomma bekämpning? Om JA, hur? Görs andra åtgärder för att undkomma bekämpning? Om JA, vilka?
	Spridning och manövrering i små enheter	Sprider de ut sig under framryckning? Verkar de i små enheter? Finns det en spridning på djupet?
	Nedhållande eld	Tvingar den nedhållande elden fienden till skydd? Koordineras nedhållande eld med rörelse? Om JA, hur?
	Kombinerade vapen	Används flera olika vapensystem med varierande styrkor och svagheter? Om JA, vilka och hur?

Delfrågorna utgår ifrån vad skicklighet enligt de olika indikatorerna innebär.